

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8957,Konferencja-prasowa-poswiecona-akcji-medialno-edukacyjnej-Zapal-znicz-pamieci-Ot.html>
23.03.2026, 00:48

Konferencja prasowa poświęcona akcji medialno-edukacyjnej „Zapal znicz pamięci”. Otwarcie wystawy „Wypędzeni 1939...” – Warszawa, 15 października 2013

15.10.2013

Ta historia długo pozostawała w cieniu.

Jeden z wojennych epizodów...

Może nie dość ważny, by się nim zajmować –

wobec 20 milionów poległych na wszystkich frontach,

wobec 6 milionów ofiar holokaustu,

wobec obozów śmierci, masowych egzekucji

i innych potworności sprawionych przez nazizm.

Chodzi „tylko” o kilkaset tysięcy obywateli polskich,

Okradzionych z mienia i pozbawionych domostw...

(fragment broszury anonsującej wystawę)

15 października 2013 r. w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia im. Janusza Kurtyki miało miejsce uroczyste otwarcie wystawy autorstwa Jacka Kubiaka, Małgorzaty Schmidt i Janusza Zemera „[Wypędzeni 1939](#)”. W programie znalazło się okolicznościowe wystąpienie dr. Łukasza Kamińskiego, prezesa Instytutu Pamięci Narodowej oraz pokazy filmów dokumentalnych „Wypędzeni 1939...” w reż. Jacka Kubiaka i „Świat moich wujków” w reż. Krzysztofa Magowskiego.

Deportacje obywateli polskich z ziem wcielonych do Rzeszy, rozpoczęte w 1939 roku niemal natychmiast po zakończeniu działań wojennych, są pierwszym aktem polityki ludnościowej nazistów w okupowanej Europie. Polityka ta kulminowała później obozami śmierci i Zagładą Żydów. Wystawa „Wypędzeni 1939...”, zorganizowana przez Związek Miast Polskich, składa się z ok. 400 fotografii i plakatów oraz dokumentów, zebranych w archiwach polskich i niemieckich, dokumentujących deportacje Polaków z terenów wcielonych do III Rzeszy, głównie z Wielkopolski, którą Niemcy nazwali Warthegau, oraz inne prześladowania Polaków i Żydów na tych terenach. Część z nich jest w Polsce jeszcze zupełnie nieznana. Wystawa miała premierę w listopadzie 2009, w 70. rocznicę początku wysiedleń, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Otwarcie wystawy poprzedziła konferencja prasowa poświęcona akcji medialno-edukacyjnej „Zapal znicz pamięci” 2013. Zagłada polskich elit, skrajnie trudne warunki okupacyjne na ziemiach wcielonych do III Rzeszy oraz wielka akcja wysiedleń do GG zapoczątkowana już 12 października 1939 r. – przypomnienie tych zjawisk to cel tegorocznej akcji. „Zapal znicz pamięci” to wspólny projekt pięciu regionalnych rozgłośni radiowych i pionów edukacyjnych IPN. Zaangażowały się w nią Radio Merkurj Poznań, Radio PiK, Radio Katowice, Radio Plus Gdańsk i Radio Łódź oraz Biura Edukacji Publicznej IPN w Poznaniu, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi i Gdańsku. Patronat Honorowy nad akcją piastuje niezmiennie od pięciu lat Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak. Zachęcamy do zapalenia zniczy w południe w niedzielę 20. października w miejscach pamięci narodowej związanych z II wojną światową na

terenie dawnych ziem wcielonych do III Rzeszy Niemieckiej. Zapraszamy także do przesyłania zdjęć z tych miejsc na adres znicz@radiomerkury.pl

Więcej o akcji „Zapał znicz pamięci” 2013: www.radiomerkury.pl

Warszawa, Przystanek Historia, Centrum Edukacyjne IPN, ul. Marszałkowska 21/25

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

ZAPAL ZNICZ PAMIĘCI 20 X

Patronat Honorowy:



MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK



W TYM ROKU PRZYPOMINAMY O WYSIEDLENIACH. JUŻ W PAŹDZIERNIKU 1939 R. NIEMCY ZACZĘLI WYSIEDLAĆ POLAKÓW I ŻYDÓW DO GENERALNEJ GUBERNII, PRZY OKAZJI RABUJĄCICH MAJĄTEK. W LATACH 1939-1941 Z ZIEM WCIELONYCH DO III RZESZY, CZYLI Z POMORZA, WIELKOPOLSKI I ZIEMI ŁÓDZKIEJ, ZIEMI CIECHANOWSKIEJ ORAZ ŚLĄSKA WYSIEDLONO PONAD 414 000 OSÓB.

W NIEDZIELĘ 20 X 2013 R. W POŁUDNIE ZAPALMY ZNICZE W MIEJSCACH, GDZIE NIEMCY MORDOWALI POLAKÓW NA DAWNYCH ZIEMIACH WCIELONYCH DO III RZESZY, A ZDJĘCIA Z AKCJI PRZEŚLIJMY NA ADRES ZNICZ@RADIOPIK.PL.



WŁADYSŁAW KLIZEK
110/19 X 1939
ŻOŁNIERZ, DZIAŁACZ
SPOŁECZNY I POLITYK



IGNACY SZYNALEWSKI
1 XI 1939
PROBOSZCZ PARAFII
W KUŹNICY NA BŁU



ALEKSY RÓŻEWSKI
1 20 XII 1939
DZIAŁACZ PPS,
PREZYDENT ŁÓDZI,
PIANINIK



STANISŁAW PAWŁOWSKI
1 6 I 1940
GEOGRAF,
PROFESOR UNIWERSYTETU
POZNAŃSKIEGO



JÓZEF SIERŻAK
1 3 XII 1941
HARCHERZ,
NAUCZYCIEL,
DOWÓDCA ZWZ
NA ŚLĄSKU



pamięć.pl

plus 107 FM

POLSKIE RADIO
KATOWICE

1582

PIK
POLSKIE RADIO

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONACH
WWW.IPN.GOV.PL/ZAPAL-ZNICZ
WWW.RADIOPIK.PL



Zaproszenie

Pliki do pobrania

[Zaproszenie \(pdf, 1.36 MB\)](#)

[„Zapal znicz pamięci” - dla mediów \(docx, 14.72 KB\)](#)
